

Съобщение за пресата

Люксембург, 11 януари 2018 г.

Според одиторите на ЕС оказваната от Комисията и ЕИБ регионална подкрепа чрез инициативата JASPERS има нужда от по-добро насочване

Съгласно нов доклад на Европейската сметна палата инициативата на ЕС за подпомагане на държавите членки при прилагане на Кохезионния фонд и регионалните фондове, управлявана от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), е засегната от значителни слабости. Одиторите посочват, че инициативата, наречена „Съвместна помощ за подкрепа на проекти в европейските региони“ (JASPERS), е допринесла за по-бързото одобрение на проектите, но не е могла да окаже въздействие върху усвояването на средствата от ЕС. Те заключават, че подкрепата по JASPERS следва да бъде по-добре насочена.

Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка създават JASPERS с цел на държавите членки, присъединили се към ЕС след 2004 г., да се предоставят независими и безплатни консултации, за да им се помогне да изготвят висококачествени предложения за големи инвестиционни проекти.

Одиторите посетиха Хърватия, Малта, Полша и Румъния, а одитът обхваща периода от 2006 г. до края на 2016 г. Те установиха слабости при определянето на основните цели на JASPERS, както и на нейните роли и отговорности. Това е довело до недостатъци в нейните операции и е изложило отчетността на риск.

„Инициативата JASPERS не е насочвала достатъчно добре оказваната подкрепа и това е довело до голям брой отменени или преустановени задания“, декларира Оскар ХЕРИКС, членът на Европейската сметна палата, отговарящ за доклада. „Въпреки че е замислена за периода 2007—2013 г., а след това е удължена, инициативата няма ясни и измерими цели, които да покажат, че е постигнала целта си.“

В началото на периода 2014—2020 г. в рамките на JASPERS са започнали да се подпомагат забавени големи проекти, които е трябвало да бъдат прехвърлени от предходния програмен период, а държавите членки са били насърчавани да използват в по-голяма степен безплатната помощ на етапа на изпълнение на проекта. Нито едно от тези действия обаче не е било определено като приоритет.

Имало е съществени слабости при създаването на новата функция за независим преглед на качеството за периода 2014—2020 г. Одиторите посочват, че фактът, че едно и също лице отговаря за окончателното одобрение както на проверката на качеството, така и на консултантските услуги, е намалило независимостта на извършваните от JASPERS прегледи на качеството. Те отбелязват също така висок риск от липса на безпристрастност по отношение на консултантската функция на JASPERS.

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад на Европейската сметна палата.

Пълният текст на доклада е публикуван на www.eca.europa.eu.

Пресслужба на ЕСП

Mark Rogerson – Говорител

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Предоставената от JASPERS помощ е била сравнително всеобхватна и е допринесла за по-бързо одобряване на проекти. Като цяло тя е оказала въздействие и върху качеството на одитираните големи проекти. Одиторите обаче констатираха, че тя е имала много малък или никакъв ефект по отношение на планирания обхват, резултати и график за изпълнение на тези проекти. През периода 2007—2013 г. Комисията се е нуждала от по-малко време за одобрение на големите проекти, когато те са били подпомагани от JASPERS. Но обикновено JASPERS не е могла да окаже въздействие върху усвояването на средствата на ЕС. Това се дължи най-вече на закъснения при изпълнението на ниво проекти.

Одиторите посочват, че с течение на времето JASPERS е засилила своята насоченост към изграждането на административния капацитет на държавите членки. Въздействието на инициативата върху административния капацитет все още не е довело до по-голяма степен на независимост от предоставяната помощ. Националните органи и бенефициентите по проектите са посочили, че JASPERS е оказала положително въздействие върху техния административен капацитет, но одиторите не откриха данни, които да потвърдят, че това подобрение действително се е осъществило.

Установените слабости в комбинация със съществените недостатъци в планирането, мониторинга и оценката на дейностите в рамките на JASPERS, излагат на риск успешното функциониране на инициативата, особено по отношение на нейната ефикасност и ефективност.

Сметната палата препоръчва на Комисията:

- да осъществи по-голям контрол върху стратегическото планиране на JASPERS, което да позволи постепенното ѝ прекратяване, ако бъдат постигнати основните ѝ цели;
- да предприеме незабавни действия за смекчаване на високия риск от липса на безпристрастност, когато в рамките на JASPERS се извършва независим преглед на проекти, които са получили консултантска подкрепа;
- да получи пълен достъп, за да може да извърши проверка на качеството на процедурите на JASPERS за преглед;
- да насочи помощта по JASPERS в съответствие с развитието на проекта и да запази нейната насоченост към услугите за консултиране във връзка с големи проекти;
- да интегрира дейностите в рамките на JASPERS в собствената си стратегия за техническа помощ;
- да коригира с течение на времето дейностите на JASPERS за изграждане на капацитет в държавите членки, за да им предоставя стимули за постигане на устойчиво равнище на административен капацитет;
- да въведе цялостна система за мониторинг и оценка;
- да гарантира, че разходите на JASPERS са приемливи и че отразяват действителните направени разходи.

Бележки към редакторите

JASPERS се финансира съвместно от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), Европейската комисия (чрез бюджета на ЕС) и Европейската банка за възстановяване и развитие. Тримата партньори гласуват единодушно, за да вземат стратегически решения относно управлението и надзора на инициативата.

Действителните разходи на JASPERS от започването на нейната дейност през 2006 г. до края на 2016 г. са били около 284 млн. евро. Около 79 % от разходите са били финансирани от бюджета на ЕС, а останалите средства са предоставени от другите партньори под формата на служители, командировани в JASPERS. Между 2006 г. и декември 2016 г. Комисията е одобрила 963 големи проекта от програмния период 2007—2013 г. От тях около 53 % са подпомогнати по JASPERS. Общият размер на инвестираните средства в тези подпомагани по JASPERS проекти е бил около 77,6 млрд. евро, а общият принос на ЕС е бил

в размер на 46,2 млрд евро.

JASPERS се управлява от специализиран отдел в рамките на ЕИБ в Люксембург. В JASPERS работят около 124 служители, като има три регионални служби във Варшава, Виена и Букурещ, както и клон в Брюксел.

За Хърватия и Полша Европейската сметна палата (ЕСП) проведе одита си в сътрудничество с върховните одитни институции (ВОИ) на тези държави, които едновременно извършваха свои одити на въздействието на JASPERS на национално равнище. ЕСП очаква да публикува отделен общ доклад с двете ВОИ през февруари 2018 г.

Специален доклад № 1/2018 — „Съвместна помощ за подкрепа на проекти в европейските региони (JASPERS) — време е за по-добро насочване“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 езика на ЕС.